

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

معنی الأديب

مبحث «بله، بلی، بید»

جلسه ۳۲

استاد وافی

بله:

۱. اسم فعل: به معنی «دَعَّ» (مبنی) که اسم بعدش منصوب است.
۲. مصدر: به معنی «ترک» (معرب) که اسم بعدش مجرور است.
۳. اسم: به معنی «کیف» (مبنی) که اسم بعدش مرفوع است.

بلی:

حرف جواب است که مختص به نفی است، و موجب بطلان آن نفی است: (رَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا

قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي)

بَيِّدَ:

اسمی است که همیشه به «أَنَّ» و صله اش اضافه می شود، که دو معنی دارد:

الف: به معنی «غیر» که فقط منصوب استعمال شده و فقط در استثناء منقطع استفاده می شود: «نحن الآخرون ونحن السابقون يومَ القيامة بید أن كلُّ أمه أوتيت الكتاب من قبلنا»

ب: به معنی «من أجل»: «أنا أفصح من نطق بالضادِّ بید أني من قريش واسترُضعتُ من بنی سعد بن بكر»

حرف «تاء»:

۱. متحرک در اول اسماء: حرف قسم است: تالله ۲. متحرک در آخر اسماء: حرف خطاب: أنت

۳. متحرک در آخر افعال: ضمیر: ضربت

۴. ساکن در آخر افعال: علامت تانیث: ضربت

ثَمَّ:

اسم اشاره به مکان بعید، ظرف غیر متصرف، قبلش حرف «تنبيه» و بعدش «كاف» خطاب قرار نمی

گیرد.